

DUGA-MISLJENJA SUDIONIKA

miercuri, 22 mai 2019

Puno je li nosti bilo prisutno na me unarodnoj dje oj izložbi s temom Duga, održanoj u Karaševu 12. travnja 2019.

Hrvatska gran ica je razgovarala s nekoliko od tih pozvanika, me u kojima su inicijatori ovog projekta, likovni umjetnici Ante Kara i i Ankica Kara i , Nj. Eks, Davor Vidiš, hrvatski veleposlanik u Rumunjskoj, Tanja Cirba, na elnik op ine Lovas u Hrvatskoj i zamjenik ravnatelja Hrvatske matice iseljenika Ivan Tepeš.

Ankica Kara i (likovni umjetnik)

Bili smo prijatno iznena eni što je stru ni žiri u Njema koj prepoznao i ocjenio kvalitetne radove talentirane djece. Mi radove izložimo kako da ih žiri procjeni, ali žiri ne vidi ni ime ni zemlju djece sudionika. To zna i da nagrade koje su dobila vaša djeca bile su bez ikakvog, mi kažemo, „B vitamina“. To su prava djela vaše talentirane djece i ona su odabrana od 1250 radova. Stru ni žiri je te radove gledao nekoliko sati u Gradskoj galeriji u Iselhornu, i odabrao je, bez da se mi dogovorimo da nagrade dobiju ovi ili oni. Uvijek je taj odabir iskren i uvijek taj žiri odabire talentiranu djecu.

Ante Kara i (likovni umjetnik)

Ovaj natje aj ide organizirano ve 19 godina i do sada je u estvovalo 21 zemalja. Na-mjenjen je djeci hrvatskih iseljenika, i onima koji su kao što ste vi tu domicilni, i raseljenoj djeci, i djeci u Hrvatskoj. Na godinu e biti jubilarnih 20 godina, a tema e biti „rije “. Po etni cilj nam je bio uklju ivanje 20 zemalja, ali se sada cilj pove ao na 25 zemalja. Moramo napraviti reklamu da nam trebaju još etiri zemlje koje nisu u estvovale. Mislimo na Crnu goru, Kosovo, Slova ku i još koju Južnoameri ku zemlju. Ovo sve što radimo, radimo bez ikakvog financiranja.

Naš osnovni cilj je da ne iznevjerimo nikoga. Ne daj Bože da iznevjerite neko dijete, da slu ajno nekom greškom ga niste istakli! To je opasno!

Kada sam dobio vaše radove iz Rumunjske, poredao sam ih, zažmurio sam i...gledao Ja sam to no vidio vaša sela, ovo što sam sad doživio. Vidio sam one ograde drvene, tamo životinje neke. Mi imamo na dlanu sve, mi dobivamo sve to no iz radova djece. Kao psiholozi u školi, kada dijete naslika sliku, oni znaju kakva je njihova situacija ku i. A sada je 100 radova došlo iz Rumunjske.

Kad smo mi tamo u Njema koj, u Gradskoj galeriji, poredali na pod radove vaše djece, zajedno s radovima ostale djece, jedan njema ki novinar koji je to vidio imenovao je svoj lanak: Kada se 1250 duga pretvori u more. To je bilo more duga.

Nj. Eks. Davor Vidiš (hrvatski veleposlanik u Rumunjskoj)

Ova izložba je meni vrlo draga jer spaja tri naše zajednice Hrvata. Jer od velike je važnosti, osim spajanja domovinske zajednice sa iseljenom zajednicom manjina Hrvata u inozemstvu, tako će spajati zajednice koje žive izvan Hrvatske, da zajedno dijele svoja iskustva i da pokušavaju na i riješenja za svoja pitanja i svoje probleme. Referirat u se dalje na ovih pet lijepih poruka ovog natječaja. Prije svega je LJEPOTA PRIRODE. To je jedno lijepo okruženje u kojem se naši karstevski Hrvati nalaze - planinski dio Banata. Iza toga je LEGENDA. Legenda o Hrvatima u Karstevu zapravo nije legenda, to je stvarnost. To je naša lijepa, kratka i mala zajednica, koja ovdje jako dugo živi u jednoj skladnoj zajednici s većinskim rodoljubicama, s Rumunjima. O POVEZNICI govorio sam na početku, govorit ću o nadi, a naša nada ide u dva smjera. Prije svega da ova naša zajednica ostane i opstane ovdje. Izazovi su veliki. To su izazovi Austrije i Njemačke koji zovu na bolji život. Međutim, mi se nadamo, a ta se nada odnosi na ovu državu, da će se ovdje živjeti bolje, da će kao u Hrvatskoj biti sve manje i manje smisla i potrebe i tražiti bolji život u nekim drugim državama Europske Unije. Ostalo je POMIRENJE i PRIJATELJSTVO. Ako bih sebe pitao koja riječ je tu važnija, to je pomirenje. Jer pomirenje i mir treba tamo gdje ga nije bilo. Ali ovdje je uvijek bilo mira i uvijek je bilo skladnih odnosa između dvije zajednice, naša posebno zahvaljujem. Jer nije stvar samo pravnog okvira da li neka zajednica ima svoja prava, svoje zastupnike, stvar je toga da li vi svojem susjedu druge narodnosti možete pozvoniti na vrata i pitati ga bilo šta ili se njim družiti. Da li su ti "vrata do vrata", odnosi tako dobri da zapravo ne stvaraju probleme.

I, to je ovdje slušaj!

Tanja Cirba (naš član iz Lovas, Hrvatska)

Ovakva događanja, zapravo, naš svakodnevni život, odnosno, obogaćuju ga. Događanja je započeo u Lovasu, gdje smo našu veliku radost, pored brojnih gostiju iz Srbije, Bosne i Hercegovine i Hrvatske, po prvi put imali i drage nam goste iz Karsteva te zato smo se vrlo rado odazvali ovamo. Nama su ovakva događanja, i sa stajališta kulture, i sa stajališta obrazovanja izuzetno značajna no uvijek ima tu nešto što se krije u pozadini, a to su ova prijateljstva.

Mi smo s Karstevcima već duže vrijeme u određenim kontaktima i ja se nadam da će ta veza postati sve intenzivnija! Koliko god mi bili pripadnici iste nacije, živimo u različitim krajevima i u različitim uvjetima, ali, radi toga, mislim da od karstevskih Hrvata imamo jako puno toga što naučiti. Osvrnut ću se na samo jedan dio: naš ino koji ovi Hrvati, ovdje, uvaju svoju tradiciju, kulturu i običaje, odnosno sve ono što čini identitet jednog naroda. Koliko se tu pažnje, ljubavi i truda ulaže, mislim da je tu nešto što ćemo ponijeti sa sobom. Sve to pomalo, u ovo vrijeme globalizacije, nama u Hrvatskoj itekako fali, pa ovo je jako lijep naš ino kako se uva ono što čini jednog ovjeka.

Dr.sc. Ivan Tepeš (zamjenik ravnatelja Hrvatske matice iseljenika)

Hrvatska matica iseljenika nastoji biti pokrovitelj našeg projekata Hrvata izvan Hrvatske. Puno je projekata, ne možemo biti u svima, ali barem u većini njih.

Hrvati u Rumunjskoj su jedna specifična zajednica koja je nakon tolikih stotina godina uspjela opstati, unatoč velikom razmaku od matične zemlje u odnosu na neke druge zajednice iz Mađarske ili nekih drugih zemalja koje samo jedna rijeka dijeli od Hrvatske te koje se lakše održavaju. Ovdje, kod vas, je ta specifičnost, ta otpornost hrvatskog korpusa,

tako da je tu bilo bitno da se Hrvatska matica iseljenika uključi, kao što se uključivala i do sada i kako će se uključivati u budućnosti.

Specifično za ovaj projekt je što on spaja djecu, Hrvate izvan Hrvatske, pretežno iz Europe. To je jako važno, jer djeca su budućnost! Bez toga da im se od malih nogu usadi taj hrvatski identitet, nema budućnosti. Naš posao u Hrvatskoj matici iseljenika bi bio uzaludan ako ne bi, upravo preko djece, obnovili taj identitet i vratili ga, kao što se ovdje vraća više od 700 godina i gdje se, minimalno, još toliko treba nastaviti.

Daniel Lucacela